

OBSAH

ÚVOD	9
1 HISTÓRIA, VÝVOJ A SÚČASNÝ STAV EIA.....	11
1.1 Vývoj procesu posudzovania	11
1.2 Vývoj procesu posudzovania vplyvov na ŽP na Slovensku ...	12
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA A ŠTRUKTÚRA ZÁKONA Č. 24/2006 Z.Z.	14
2.1 Predmet zákona	14
2.2 Účel zákona.....	14
2.3 Definícia EIA.....	15
2.4 Základné princípy	16
2.5 Zmeny v zákone	17
2.6 Základná štruktúra zákona	17
2.7 Účastníci procesu posudzovania.....	19
2.7.1 Zainteresovaná verejnosť	19
2.7.2 Občianska iniciatíva	20
2.7.3 Občianske združenie podporujúce ochranu životného prostredia	20
2.7.4 Mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia	21
2.8 Zoznam odborne spôsobilých osôb	21
2.9 Informačný systém podľa zákona č. 24/2006 Z.z.	22
2.10 Zabezpečenie poskytovania informácií o stave životného prostredia	22
3 POSUDZOVANIE VPLYVOV ČINNOSTÍ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	24
3.1 Charakteristika jednotlivých krokov posudzovania	24
3.2 Zámer.....	28
3.2.1 Obsah a štruktúra zámeru podľa prílohy č. 9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	32
3.3 Zistňovacie konanie	34

3.3.1 Kritériá pre zisťovacie konanie	35
3.4 Rozsah hodnotenia a časový harmonogram	38
3.4.1 Účel	38
3.4.2 Určovanie rozsahu hodnotenia podľa zákona	38
3.4.3 Aspekty určenia rozsahu hodnotenia vplyvov, výber variantov ...	39
3.4.4 Určovanie časového harmonogramu	39
3.5 Správa o hodnotení	42
3.5.1 Verejné prerokovanie správy o hodnotení	44
3.5.2 Stanovisko k správe	47
3.6 Odborný posudok.....	49
3.7 Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti	52
3.7.1 Postup vypracovania a doručenia záverečného stanoviska	52
3.7.2 Náležitosti záverečného stanoviska.....	53
3.8 Rozhodovanie o povolení navrhovanej činnosti.....	56
3.9 Poprojektová analýza	57
3.9.1 Povinnosti vykonávateľa navrhovanej činnosti	58
4 METODICKÝ POSTUP POSUDZOVANIA NÁVRHOV STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV A STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV S CELOŠTÁTNYM DOSAHOM	59
4.1 Vývoj SEA na medzinárodnej úrovni a na Slovensku	59
4.1.1 Charakteristika vývoja SEA na medzinárodnej úrovni	60
4.1.2 Vývoj SEA na úrovni EHK OSN	60
4.1.3 Vývoj SEA na úrovni Európskej únie	62
4.1.4 Charakteristika vývoja SEA na Slovensku	63
4.2 Posudzovanie strategických dokumentov	68
4.3 Oznámenie o strategickom dokumente	68
4.4 Zisťovacie konanie o posudzovaní strategického dokumentu	70
4.5 Rozsah hodnotenia strategického dokumentu a časový harmonogram	71
4.6 Správa o hodnotení strategického dokumentu	72
4.7 Odborný posudok k strategickému dokumentu	75
4.8 Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu	77
4.9 Schvaľovanie strategického dokumentu.....	78
4.10 Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu	79

4.11 Posudzovanie strategických dokumentov s celoštátnym dosahom	80
4.12 Príklady metód používaných v procese environmentálneho hodnotenia	83
4.12.1 Kontrolné zoznamy a environmentálne testy	83
4.12.2 Matica	83
4.12.3 Počítačové modelovanie.....	86
4.12.4 Geografický informačný systém (GIS)	86
4.12.5 Analýza efektívnosti nákladov (CEA - Cost Effectiveness Analysis)	86
4.12.6 Analýza nákladov a prínosov (CBA- Cost-Benefit Analysis)	86
4.12.7 Multikriteriálna analýza (MCA - Multi-Criteria Analysis)	87
4.12.8 Metóda agregácie	87
4.12.9 Hodnotenie životného cyklu (LCA - Life-Cycle Assessment)	87
4.12.10 SWOT analýza	88
4.13 Záverečné odporúčania pre praktickú realizáciu SEA	90
5 POSUDZOVANIE VPLYVOV PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE	91
5.1 Posudzovanie vplyvov navrhovaných činností vykonávaných na území SR.....	92
5.2 Posudzovanie vplyvov navrhovaných činností vykonávaných na území iného štátu.....	92
5.3 Posudzovanie vplyvov strategických dokumentov pripravovaných na území SR	93
5.4 Posudzovanie vplyvov strategických dokumentov pripravovaných na území iného štátu	93
6 POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA	94
6.1 Implementácia princípov hodnotenia zdravotných rizík do procesu EIA	94
6.2 Posudzovanie vplyvov na zdravie v EÚ	94
6.3 Implementácia princípov hodnotenia zdravotných rizík do procesu EIA	95
6.3.1 Hodnotenie nebezpečnosti	96
6.3.2 Hodnotenie zraniteľnosti	96

6.4 Softwarové produkty pre hodnotenie a riadenie rizík – príklady	117
7 ODBORNÁ SPÔSOBILOSTЬ NA ÚČELY POSUDZOVANIA VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	119
7.1 Odborná spôsobilosť podľa zákona č. 24/2006 Z.z.	119
7.2 Odborne spôsobilé osoby podľa vyhlášky č. 113/2006 Z.z. 121	
7.2.1 Odbory činností a oblasti činností	122
7.2.2 Žiadosť o zapísanie do zoznamu	123
7.3 Odborná príprava a skúška	125
7.4 Vedenie zoznamu	126
8 PÔSOBNOSŤ ORGÁNOV ŠTÁTNEJ SPRÁVY	128
8.1 Ministerstvo životného prostredia SR	128
8.2 Krajský úrad ŽP	128
8.3 Obvodný úrad ŽP	128
8.4 Rezortný orgán	129
9 EVIDENCIA DOKUMENTOV	130
9.1 Náklady na posudzovanie a ich úhrada.....	130
9.2 Vypracovanie dokumentácie a odborná spôsobilosť	130
9.3 Konzultácie v rámci posudzovania	131
10 VARIANTNÉ RIEŠENIA V PROCESOCH EIA A SEA ...	132
10.1 Variantné riešenia	132
10.2 Teória rozhodovania	133
10.3 Viackriteriálna analýza	133
10.3.1 Metódy viackriteriálnej analýzy	134
11 PRÍKLADY HODNOTENIA NVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV	143
11.1 Umiestnenie prevádzky	143
11.2 Stručný popis technického a technologického riešenia	143
11.3 Vstupy - množstvá surovín, pomocných surovín a výrobkov	143
11.4 Používaná technológia – posúdenie BAT	144

11.5 Preskúmanie životného prostredia všeobecne	151
11.5.1 Hodnotenie znečistenia ovzdušia	151
11.5.2 Hodnotenie znečistenia odpadovými vodami	162
11.5.3 Hodnotenie znečistenia odpadmi	164
11.5.4 Hodnotenie hluku a vibrácií	165
12 HODNOTENIE ZRANITEĽNOSTI ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	167
12.1 Faktory zraniteľnosti	167
12.1.1 Váha faktorov zraniteľnosti	167
12.1.2 Určenie stupňa zraniteľnosti	168
13 KONCEPCIA OCHRANY A PRÍRODY V SR	173
13.1 Koncepcia ochrany a prírody a EIA	174
14 KONTROLNÉ MECHANIZMY PROCESU POSUDZOVANIA VPLYVOV	178
14.1 Územné konanie	178
14.2 Stavebné konanie	179
14.3 Niektoré negatívne sprievodné javy procesu posudzovania	181
14.3.1 Efekt lokálneho optima	181
14.3.2 Absencia hodnotenia socio-ekonomických vplyvov	182
14.3.3 Jednotnosť dokumentácie a časové hľadisko schvaľovacieho procesu	183
14.3.4 Význam následného procesu v posudzovaní	184
15 PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA ZÁMERU LIKVIDÁCIE STAREJ ENVIRONMENTÁLNEJ ZÁŤAŽE	186
LITERATÚRA	271